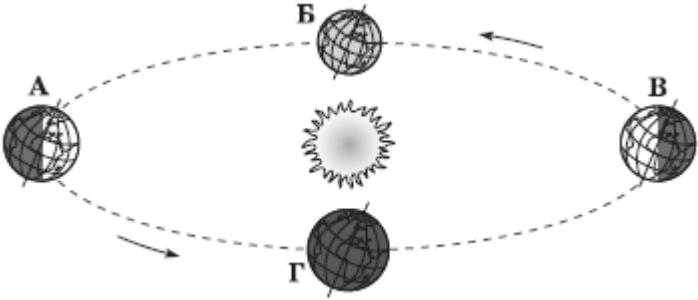
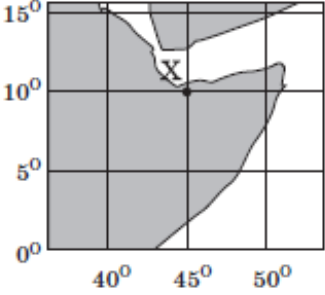
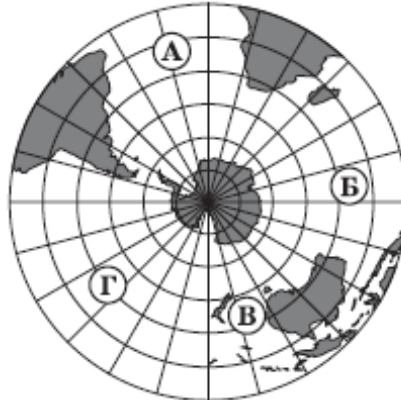
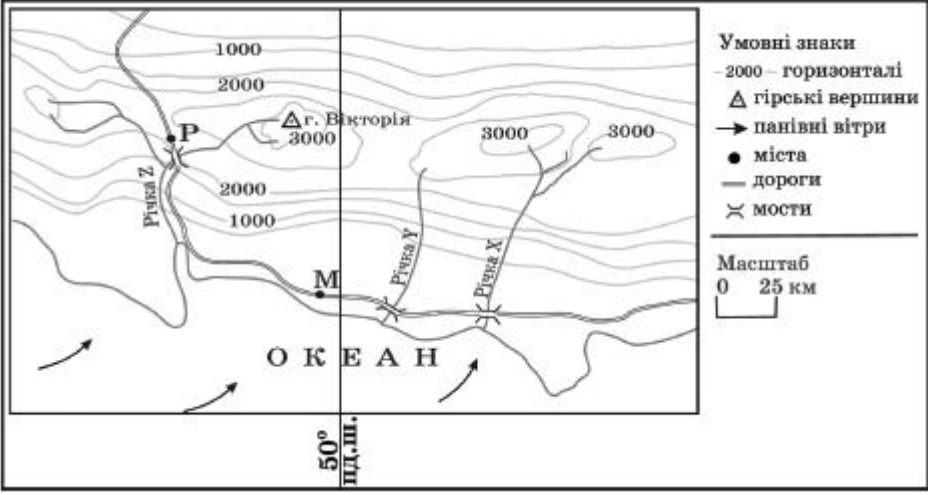
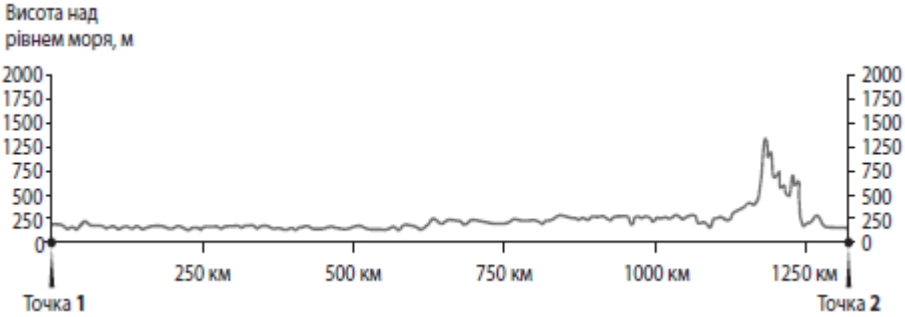

Зовнішнє незалежне оцінювання 2013 року з географії

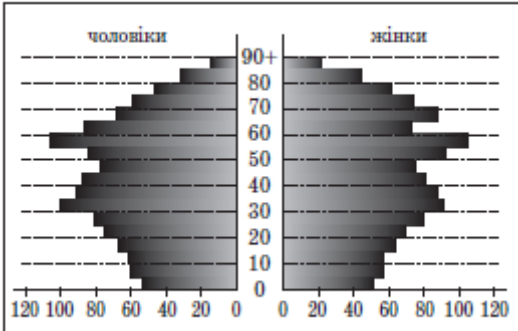
№	Зміст завдання та правильна відповідь	Відповідність завдання Програмі зовнішнього незалежного оцінювання з географії
1	<p>Від якого півострова вирушили у плавання кораблі експедицій під командуванням Х. Колумба і Ф. Магеллана?</p> <p>Піренейського</p>	<p>Розвиток географічних досліджень. Найвизначніші географічні відкриття, видатні мандрівники</p>
2	<p>Якою буквою позначено місце Землі на орбіті в той час, коли в Україні найменша тривалість світлового дня?</p> <p>В</p>	<p>Загальні закономірності природи Землі</p>
3	<p>До узбережжя якого материка прибуде судно, що рухається, не змінюючи курсу, від берегів Японії за азимутом 90°?</p> <p>Північної Америки</p>	<p>Способи зображення Землі. Визначення напрямків. Орієнтування на місцевості</p>
4	<p>Визначте координати точки Х, що позначена на фрагменті карти.</p> <p>10° пн. ш., 45° сх. д.</p>	<p>Способи зображення Землі. Визначення географічних координат об'єктів</p>
5	<p>Що характерне для осередку землетрусу?</p> <p>розрив і зміщення земної кори</p>	<p>Літосфера та рельєф. Вулкани та землетруси</p>
6	<p>Якою буквою на карті позначено акваторію Індійського океану?</p> <p>Б</p>	<p>Гідросфера. Світовий океан та його частини</p>

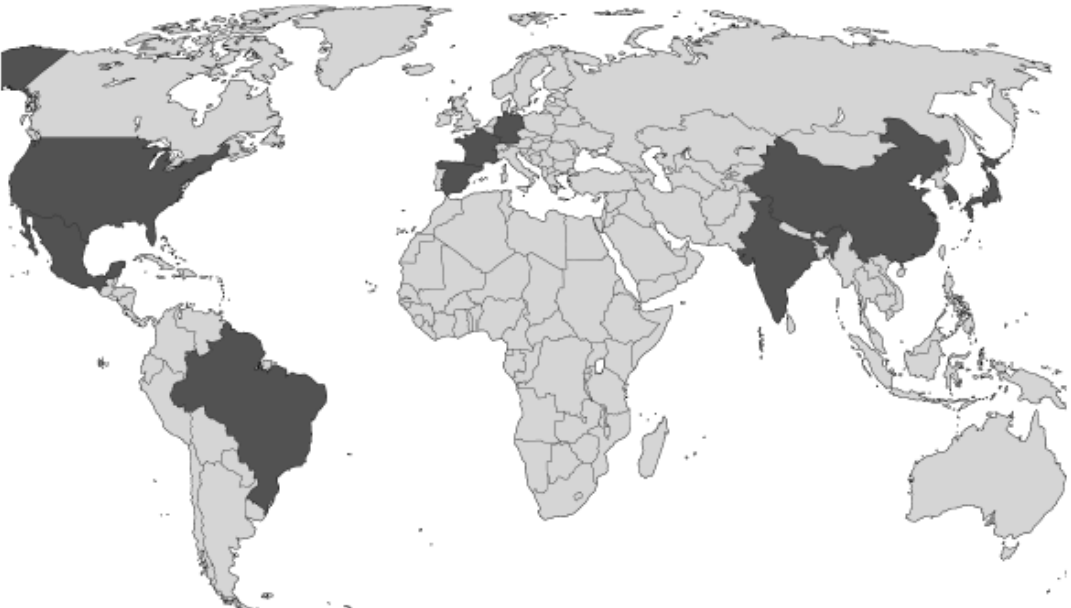

7	Для якої області помірною кліматичного поясу характерна найнижча температура повітря взимку? континентального	Атмосфера та клімат. Кліматичні пояси та області
8	Полярний дослідник В.Ю.Візе звернув увагу на те, що в періоди похолодань в Арктиці підвищується рівень води озер в африканських озер Ньяса, Вікторія, Танганьїка. Натомість у періоди потеплень в Арктиці рівень води в цих озерах знижується. На думку вчених, ці явища є проявом цілісності географічної оболонки.	Географічна оболонка. Загальні закономірності географічної оболонки: цілісність, кругобіг речовин та енергії, ритмічність, комплексність
9	Яка тектонічна структура лежить в основі Антарктиди? давня докембрійська платформа	Антарктида. Геологічна будова
10	Укажіть гори Євразії, на південних схилах яких можна спостерігати найбільшу кількість висотних поясів. Гімалаї	Євразія. Висотна поясність у горах материка
11	Яка низовина є осередком виникнення зрошувального землеробства? Месопотамська	Євразія. Основні форми рельєфу материка. Особливості формування клімату. Внутрішні води. Зміна природи людиною
12	Що є однією з основних причин формування в тропічних широтах на тихоокеанському узбережжі Північної Америки пустельного типу клімату? уздовж узбережжя проходить холодна Каліфорнійська течія	Північна Америка. Особливості формування клімату, кліматичні пояси і типи клімату
13	У якому географічному поясі поширені коричневі ґрунти? субтропічному	Основні географічні закономірності розвитку природи Землі
14	Якщо на рівнинних просторах серед моря злакових трав з'являється гуанако, проноситься кілька білохвостих оленів, сторожко пригинає голову нанду, і лише вітер здаля доносить голоси гаучо, то це – заповідна територія, де охороняється вцілілий острівець пампи у Південній Америці.	Південна Америка. Природні зони. Ґрунти, рослинний покрив та тваринний світ. Зміна природних комплексів людиною
15	Розгляньте карту уявної ділянки земної поверхні. Укажіть правильне твердження щодо природи цієї місцевості.	Зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті. Закономірності формування рельєфу, клімату, природних

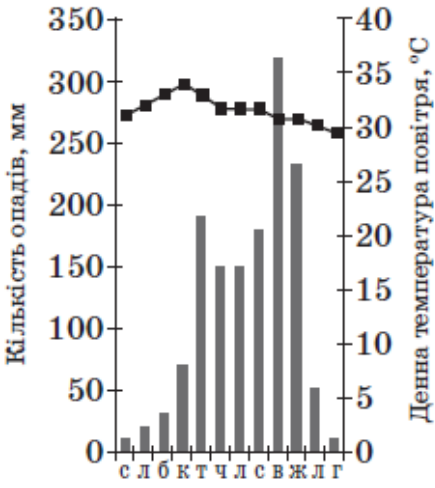
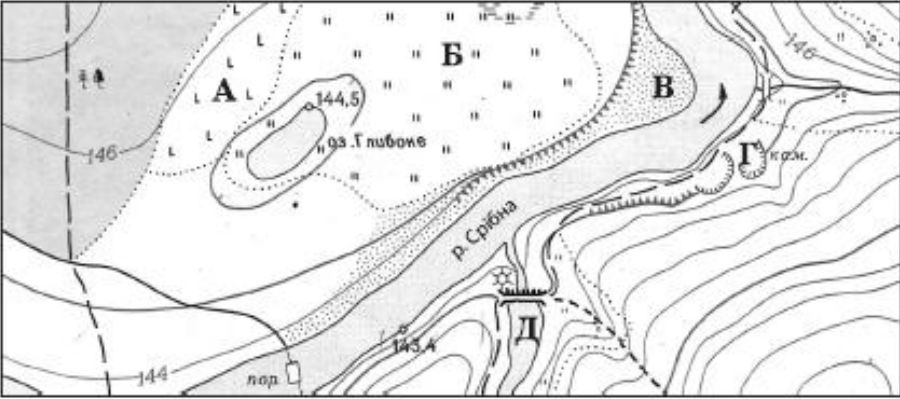
	 <p>Умовні знаки — 2000 — горизонталі △ гірські вершини → панівні вітри ● міста — дороги X мости</p> <p>Масштаб 0 25 км</p> <p>ОКЕАН 50° пд.ш.</p>	30Н
16	Україна розташована на стику двох великих тектонічних структур.	Географічне положення, формування території України
17	<p>На рисунку відображено профіль рельєфу території України вздовж лінії, що з'єднає дві протилежні крайні точки країни. У якому напрямку зорієнтований профіль, якщо рухатися від точки 1 до точки 2?</p> <p>Висота над рівнем моря, м</p> <p>2000 1750 1500 1250 750 500 250 0</p> <p>0 250 км 500 км 750 км 1000 км 1250 км</p> <p>Точка 1 Точка 2</p>	Природні умови і ресурси України. Основні риси рельєфу: низовини, височини, гори
18	За розвіданими запасами яких руд Україна посідає перше місце серед країн Європи? марганцевих, титанових	Природні умови і ресурси України. Закономірності поширення, характеристика та господарська оцінка паливних, рудних і нерудних корисних копалин
19	Порівняно із середньосвітовим показником в Україні менша лісистість території.	Природні умови і ресурси України. Рослинні ресурси, їх охорона і відтворення
20	Прочитайте уривок із літературного твору: «...Ліс стояв навкруги такий старий, високий і густий, що навіть повітря здавалося спертим. Місяцями просіка була залита водою, ...по обидва боки стелилося лісове болото, зелене і темне, покрите очеретами і дрібним вільшаником...». Укажіть заповідник, у якому описаний ландшафт охороняється як типовий. Рівненський	Природні комплекси України. Мішані та широколистяні ліси. Господарська характеристика, проблеми використання природних ресурсів й охорони природи
21	У січні на більшій частині території України ненадовго встановилася відносно тепла погода (від 0 °С до +4°С) із мокрим снігом, що швидко танув. Якою буквою на картосхемі позначено напрямок переміщення повітряної маси, що зумовила таку	Природні умови і ресурси України. Кліматичні умови. Типи

	<p>погоду?</p> <p>А</p>	<p>повітряних мас</p>
22	<p>Укажіть ознаку, за якою можна зробити припущення про опускання узбережжя Чорного моря.</p> <p>утворення заток-лиманів</p>	<p>Природні умови і ресурси України. Поверхневі води, особливості їх формування. Чорне море</p>
23	<p>Укажіть вид міграції населення, прикладом якого є залучення гравців-іноземців до складу команд футбольних клубів України.</p> <p>трудова</p>	<p>Населення України. Механічний рух (міграції) населення</p>
24	<p>Де в Україні видобувають найбільший обсяг природного газу?</p> <p>у Дніпровсько-Донецькій нафтогазоносній області</p>	<p>Господарство України. Газова промисловість</p>
25	<p>Укажіть основний чинник розміщення найпотужніших в Україні нафтопереробних заводів у Кременчуку та Лисичанську.</p> <p>транспортний: через ці міста проходять траси нафтопроводів</p>	<p>Господарство України. Нафтопереробна промисловість</p>
26	<p>Укажіть галузь промисловості, підприємства якої розташовано у Запоріжжі, Миколаєві та Артемівську.</p> <p>кольорова металургія</p>	<p>Господарство України. Кольорова металургія: основні галузі та їх розміщення</p>
27	<p>Чим темніший колір на картограмі України, тим більший валовий збір (тис.т)</p> <p>картоплі.</p>	<p>Господарство України. Рослинництво. Зернові культури. Вирощування технічних культур, картоплі й овочів</p>
28	<p>Де в Україні найбільша концентрація цукрових заводів?</p> <p>у лісостеповій зоні</p>	<p>Господарство України. Харчова промисловість</p>
29	<p>Укажіть одну з основних галузей спеціалізації промисловості Карпатського економічного району.</p>	<p>Господарство України. Характеристика економічних районів</p>

	лісохімічна	
30	Яким видом транспорту доцільно перевозити на великі відстані в межах України значні обсяги коксу, нафти і нафтопродуктів? залізничним	Господарство України. Основні види транспорту, їх характеристика. Географія перевезень
31	Прикладом раціонального природокористування є упровадження зворотного водопостачання на підприємствах.	Взаємодія суспільства і природи. Природокористування раціональне і нераціональне
32	Укажіть особливість політичної карти Латинської Америки. за формою правління більшість країн є республіками	Сучасна політична карта світу. Сучасна політична карта Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії й Океанії
33	Прочитайте демографічний прогноз для країни N: «...низька народжуваність і висока тривалість життя можуть перетворити її на країну людей похилого віку. До 2025 р. очікується зменшення населення на 7 млн осіб. Щоб забезпечити мінімальний приріст ВВП, уряду потрібно буде залучати щорічно до 100 тис. мігрантів». Визначте статево-вікову піраміду, що характеризує сучасну демографічну ситуацію в цій країні та є підґрунтям для такого прогнозу.	Населення світу. Відтворення населення. Демографічні процеси і демографічна політика
	<p style="text-align: center;">В</p> <p>The figure is a population pyramid with the title 'В' (V) centered above it. The pyramid is divided into two main sections: 'чоловіки' (males) on the left and 'жінки' (females) on the right. The vertical axis represents age groups, ranging from 0 at the bottom to 90+ at the top, with intermediate labels at 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, and 80. The horizontal axis represents population in millions, with values 0, 20, 40, 60, 80, 100, and 120 marked on both sides. The pyramid shows a very wide base, indicating a high birth rate, and a narrow top, indicating a low death rate. The population is concentrated in the younger age groups, with a significant decrease in population as age increases.</p>	
34	Однією з тенденцій розвитку чорної металургії є зростання частки країн, що розвиваються, у світовому виробництві чавуну та сталі. Які особливості цих країн спричинили зміни в розташуванні металургійного виробництва? забезпеченість сировиною та ліберальне природоохоронне законодавство	Світове господарство. Сучасні тенденції розвитку світового господарства. Чорна металургія. Сировинна база. Чинники розміщення.
35	Панамериканське шосе – це найдовша у світі мережа автодоріг, що сполучає Аляску з південними районами Аргентини.	Світове господарство. Транспорт. Автомобільний транспорт.
36	У другій половині ХХ ст. найбільші райони нафтопереробки й нафтохімічної промисловості в Західній Європі сформувалися в гирлах великих річок – Рейну, Темзи, Сени, Рони, Ельби. Що стало основним чинником такого вибору місця розташування підприємств даних галузей? наявність великих портів, спроможних приймати привізну нафту з інших регіонів	Світове господарство. Сучасні тенденції розвитку світового господарства. Центри нафтопереробного виробництва. Географія окремих виробництв хімічної промисловості, проблеми і перспективи

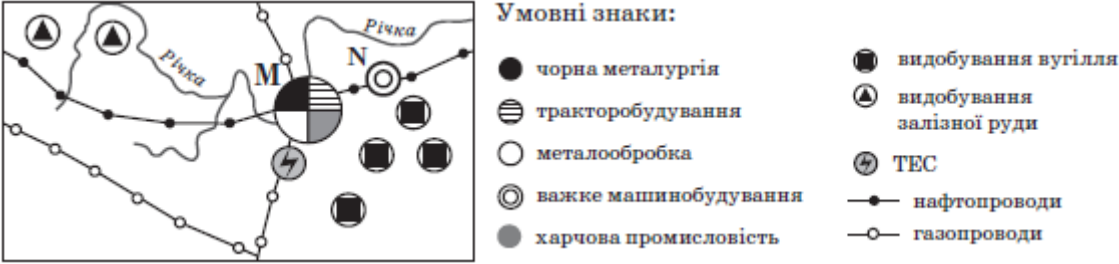
	світу	розвитку
37	<p>Уряд Росії повідомив, що збільшить витрати на фінансування державної програми, «основна мета якої – створення висококонкурентної галузі та повернення її на світовий ринок у якості третього за обсягом продукції виробника після постійних лідерів цього ринку - США і Західної Європи». Про яку галузь господарства йдеться?</p> <p>літакобудування</p>	<p>Світове господарство. Сучасні тенденції розвитку світового господарства. Машинобудування світу: географія основних галузей. Регіони та країни світу. Росія</p>
38	<p>Найбільшими виробниками сільськогосподарської продукції є США, Китай, Бразилія, Індія. Що є характерним для всіх цих країн?</p> <p>великі розміри території та кількість споживачів</p>	<p>Світове господарство. Рослинництво. Регіони та країни світу. США. Китай. Бразилія. Індія</p>
39	<p>Який основний чинник зумовив розвиток алюмінієвої промисловості в Катарі, Бахреїні, Кувейті, Об'єднаних Арабських Еміратах?</p> <p>забезпеченість енергоресурсами</p>	<p>Світове господарство. Кольорова металургія. Основні галузі та їх розміщення, проблеми й перспективи розвитку. Регіони та країни світу. Загальна характеристика країн Азії</p>
40	<p>На картосхемі темним кольором виділено території країн, що утворюють групу світових лідерів за обсягом</p> <p>виробництва автомобілів.</p>	<p>Світове господарство. Розвиток та розміщення найважливіших видів транспорту: залізничного, автомобільного, водного, повітряного. Регіони та країни світу. США. Загальна характеристика країн Африки</p>
41	<p>Сім'я з України планує пляжно-купальний відпочинок на одному з нових курортів Південно-Східної Азії. Проаналізуйте відображені на кліматограмі характеристики клімату цього регіону та порадьте пересічному українцю найбільш комфортні для такого відпочинку місяці року.</p>	<p>Атмосфера та клімат. Погода, добові та сезонні коливання її метеорологічних елементів. Вплив клімату та погоди на господарську діяльність</p>

	 <p>Кількість опадів, мм</p> <p>Денна температура повітря, °С</p> <p>С Л О К Т Ч Л С В Ж Л Г</p>	
42	<p>грудень, січень, лютий</p> <p>Що є проявом міжнародної економічної інтеграції? становлення євро як регіональної та світової валюти</p>	<p>Загальна характеристика господарства. Міжнародний географічний поділ праці</p>
43	<p>Установіть відповідність між островом та державою, якій належить цей острів.</p> <p>Сицилія – <i>Італія</i> Суматра – <i>Індонезія</i> Тасманія – <i>Австралія</i> Хоккайдо – <i>Японія</i></p>	<p>Економіко-географічна характеристика регіонів та окремих держав (за типовим планом). Італія. Японія. Австралія. Індія</p>
44	<p>Установіть відповідність між видом діяльності і найбільш придатною для нього ділянкою, що позначена буквою на фрагменті топографічної карти.</p> <p>насадження лісу на місці вирубаного – А розведення риби – Д видобування будівельного каменю – Г окультурення пасовища – Б</p>	<p>Способи зображення Землі. Легенда карт</p>
45	<p>Установіть відповідність між галуззю господарства та елементами її територіальної структури в Україні.</p> <p>лісозаготівля: <i>два райони – Поліський, Карпатський</i> літакобудування: <i>два промислові центри – Київ, Харків</i></p>	<p>Господарство України. Промисловість</p>

	чорна металургія: <i>три райони – Донецький, Придніпровський, Приазовський</i> цинкова промисловість: <i>один промисловий центр – Костянтинівка</i>	
46	<p>Доберіть кожній області України (1 – 4) відповідні показники щільності населення, частки міського населення та природного приросту населення, що відображені на діаграмах та позначені певною буквою (А – Д). Зважте на те, що три різні характеристики населення однієї області позначено на діаграмах однаковою буквою</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Щільність населення, осіб на 1 км²</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Частка міського населення, %</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Природний приріст, ‰</p> </div> </div> <p>Волинська область – Б Дніпропетровська область – А Одеська область – В Чернігівська область – Д</p>	<p>Населення України. Кількість, розміщення, статева і вікова структура населення. Територіальні чинники розміщення та густоти населення. Природний рух населення. Демографічна ситуація. Урбанізація та регіональні відмінності в її рівнях</p>
47	<p>Установіть відповідність між групою галузей господарства та їхнім місцем в економіці Сполучених Штатів Америки.</p> <p>торгівля, банківська справа – <i>традиційні галузі сфери послуг</i></p> <p>маркетинг, високі технології (хай-тек) – <i>нові галузі сфери послуг, що стрімко розвиваються з кінця ХХ ст.</i></p> <p>чорна металургія, легка промисловість – <i>старі галузі економіки, що традиційно відіграють важливу роль</i></p> <p>електронне та авіакосмічне машинобудування – <i>новітні галузі промисловості, зосереджені в технополісах</i></p>	<p>Регіони та країни світу. США</p>
48	<p>Укажіть відповідність між найбільш загальним географічним напрямом сучасної регіональної інвестиційної політики та країною, для якої він характерний.</p> <p>захід → схід – <i>Німеччина</i> схід → захід – <i>Китай</i> північ → південь – <i>Італія</i> південь → північ – <i>Канада</i></p>	<p>Регіони та країни світу. Німеччина. Італія. Китай. Канада</p>
49	<p>Визначте чинники, що зумовлюють найбільшу порівняно з іншими материками середньорічну кількість опадів у Південній Америці.</p> <p>в екваторіальних широтах розташована найширша частина материка біля східного узбережжя проходять теплі течії пасати з океану проникають далеко вглиб материка</p>	<p>Південна Америка. Клімат</p>
50	<p>Укажіть характеристики, спільні для двох природних зон України — лісостепової та степової.</p>	<p>Природні комплекси України. Лісостеп. Степ</p>

	<p>для річок характерна весняна повінь у ґрунтовому покриві переважають різні типи чорноземів збереглася незначна частка природних ландшафтів</p>	
51	<p>Розташована в Полтаві фірма-посередник заковує для постачання фермерам добрива, паливно-мастильні матеріали, техніку та комплектуючі у виробників за ґрутовими цінами. Яку продукцію ця фірма може закупити у підприємств, що розташовані в позначених на картосхемі містах?</p> <p>фосфатні добрива азотні добрива трактори та комплектуючі до них</p>	<p>Господарство України. Машинобудівна та металообробна промисловість. Хімічна промисловість</p>
52	<p>В одному з районів умовної країни є місто М – багатогалузевий промисловий вузол, а поряд з ним – значно менше за кількістю населення місто N, у якому функціонує підприємство важкого машинобудування. Основна продукція цього підприємства – нескладне, великогабаритне гірничошахтне устаткування. Проаналізуйте зображену на рисунку схему територіальної структури промисловості цього району.</p> <p>Умовні знаки:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● чорна металургія ⊕ тракторобудування ○ металообробка ⊙ важке машинобудування ● харчова промисловість ■ видобування вугілля ▲ видобування залізної руди ⚡ ТЕС — нафтопроводи — газопроводи <p>Спеціалізацію машинобудівного підприємства зумовлено тим, що місто N розташоване у районі з високою концентрацією підприємств вугільної та залізорудної промисловості.</p>	<p>Господарство. Машинобудування. Структура галузі і принципи розміщення окремих виробництв: важкого, сільськогосподарського, транспортного, електротехнічного та ін.</p>

	<p>близько до центру чорної металургії, де виробляється чавун, сталь, прокат. з можливістю кооперування з металообробним і тракторобудівним підприємствами сусіднього міста.</p>																																																					
53	<p>Виберіть рекордні об'єкти світу, інформацію про які потрібно включити до розділу «Австралія» у географічному довіднику.</p> <p>найбільше за обсягом видобування родовище бокситів Уейпа</p> <p>найпівденніше місто-мільйонер Мельбурн</p> <p>найдовша огорожа (5614 км) для захисту від диких тварин</p>	Австралія																																																				
54	<p>Укажіть спільні риси господарства трьох країн – України, Польщі та Білорусі.</p> <p>за структурою ВВП це індустріально-аграрні країни</p> <p>у структурі електроенергетики основну роль відіграють ТЕС</p> <p>територією проходять транзитні транспортні магістралі</p>	Економіко-географічна характеристика регіонів та окремих держав (за типовим планом). Польща. Білорусь																																																				
55	<p>Визначте відстань між двома об'єктами на місцевості (у кілометрах), якщо ця відстань на карті, масштаб якої 1 : 500 000, становить 12 см.</p> <p>Відповідь: 60</p> <p>Визначте відстань між двома об'єктами на місцевості (у кілометрах), якщо ця відстань на карті, масштаб якої 1 : 500 000, становить 14 см.</p> <p>Відповідь: 70</p>	Способи зображення Землі. Види масштабу. Способи вимірювання відстаней на різних географічних і топографічних картах																																																				
56	<p>У таблиці подано інформацію про середньомісячну температуру повітря на одній з метеорологічних станцій. Визначте річну амплітуду коливань температури повітря.</p> <table border="1" data-bbox="184 1386 1215 1486"> <tr> <th>Місяці</th> <th>I</th> <th>II</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> <th>VI</th> <th>VII</th> <th>VIII</th> <th>IX</th> <th>X</th> <th>XI</th> <th>XII</th> </tr> <tr> <td>t, °C</td> <td>-8</td> <td>-7</td> <td>+1</td> <td>+9</td> <td>+17</td> <td>+20</td> <td>+23</td> <td>+21</td> <td>+18</td> <td>+10</td> <td>+1</td> <td>-6</td> </tr> </table> <p>Відповідь: 31</p> <p>У таблиці подано інформацію про середньомісячну температуру повітря на одній з метеорологічних станцій. Визначте річну амплітуду коливань температури повітря.</p> <table border="1" data-bbox="184 1751 1215 1852"> <tr> <th>Місяці</th> <th>I</th> <th>II</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> <th>VI</th> <th>VII</th> <th>VIII</th> <th>IX</th> <th>X</th> <th>XI</th> <th>XII</th> </tr> <tr> <td>t, °C</td> <td>-9</td> <td>-7</td> <td>+1</td> <td>+9</td> <td>+17</td> <td>+22</td> <td>+23</td> <td>+21</td> <td>+18</td> <td>+10</td> <td>+1</td> <td>-6</td> </tr> </table> <p>Відповідь: 32</p>	Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	t, °C	-8	-7	+1	+9	+17	+20	+23	+21	+18	+10	+1	-6	Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	t, °C	-9	-7	+1	+9	+17	+22	+23	+21	+18	+10	+1	-6	Атмосфера та клімат. Температура земної поверхні та повітря.
Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII																																										
t, °C	-8	-7	+1	+9	+17	+20	+23	+21	+18	+10	+1	-6																																										
Місяці	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII																																										
t, °C	-9	-7	+1	+9	+17	+22	+23	+21	+18	+10	+1	-6																																										